

not kan gives enkelte vigtige Embedsposter, med Hensyn til hvilke det kan være tvivlsomt, om det vil være passende i Forhold til Embedets Bessaffenhed at sætte en saadan Grændse. Naar man undtager saadanne ganske særegne Tilfælde, saa troer jeg imidlertid, at det i alt Fald er at gaae for vidt, naar man ganske i Almindelighed udtaler, at en Embedsmand, der træder tilbage i Privatlivets No, ikke vil kunne føre et ikke alene sorgfrit, men efter sin Stand og Stilling anstændigt Liv med en Pension af 2,000 Rd. Den høitagtede Finansminister nævnte som Begrundelse for Lovforslagets Bestemmelser de Krav, som Embedsmændens Stand og Stilling medfører, at han har et Huus at føre, at Børnenes Opdragelse stiller store Fordringer til ham osv., Krav, som skulle gaae langt udover, hvad der kan fyldestgøres med de Indtægter, som ville følge af Uendingsforslagene. Det kan nu vel være, at dette tildeels er saaledes, men jeg troer dog ogsaa, at den Slags Fordringer i Virkeligheden i en meget væsentlig Grad rette sig efter, som Folks Syn paa Livet i det Hele er. Og, saa vist som jeg nu ikke troer, at det vilde være enten oeconomict rigtigt eller i og for sig retfærdigt, om man vilde søge at trykke vor Embedsstand ned enten ved at hyde den en uforsvarlig lille Løn eller ved at hyde den en Pensionering, der var uanstændig, saa vist troer jeg dog heller ikke, at man behøver at stille Embedsmændene saaledes, at man saa at sige frister dem til at føre et stort Huus og til at stille store Fordringer til Livet. Den høitærede Iste Landssthingsmand for Iste Kreds (Madvig) sagde, at det i alt Fald ikke var blevet gjort gjældende ved Fastfættelsen af Embedsmændenes Lønningsslove, at Embedsmændene skulde kunne lægge Noget op. Jeg tillader mig imidlertid at troe, at der er en meget stor Deel af Befolkningen, som er af den Mening, at ialfald et betydeligt Antal Embedsmænd vel maa være istand til, under lovrigt lykkelige Vilkaar, at lægge Noget op, medens de ere i deres Embeder. Den samme ærede Landssthingsmand yttrede — og jeg skal erkjende, at han tildeels havde Ret deri — at man ikke fra Lægmandens Plads kan bedømme de Fordringer, som Embedsmændene maae stille til Livet. Dette skal jeg ikke

nægte; det kan ganske vist være tvivlsomt, naar man befinder sig paa en anden Plads, at sige, hvor Grændsen skal sættes, og jeg erkjender ialfald som sagt, at man ikke fra Lægmandens Plads ganske kan oversee og bedømme de Fordringer, som Embedsmændene maae stille til Livet. Men jeg vil tillade mig at vende Forholdet om og sige, at den ærede Landssthingsmand og Embedsmændene overhovedet vistnok heller ikke kunne sætte sig ind i, hvormeget Befolkningen i dens store Almindelighed har til at kaste sig Livets Eksistens med, selv i dens lykkelige Dage, ikke da at tale om, naar man maa opgive sin selvstændige Bedrift og skal ernære sig af, hvad man tidligere har sammenspart sig, eller naar man maa gaae paa Aftægt, for at bruge et Udtryk, som er meget godt kendt paa Landet. De Herrer ville nu vel svare mig, at man ikke kan opstille nogen Sammenligning mellem disse forskjellige Samfundsklasser, og dette er ogsaa efter min Opfattelse tildeels, men dog kun tildeels, rigtigt. Seer man nemlig hen til dem, der i Privatlivet arbeide paa en hæderlig og driftig Maade med en ikke ganske ubetydelig Capital, saa vil det sees, at det dog kun er en meget lille Deel af dem, der er istand til, at sikke sig en saadan aarlig Indtægt i Alderdommen, som Gjennemsnittet af de Pensioner udgjør, hvorom der her er Tale, ikke at tale om de høiere Pensioner. En saadan Privatmand anvender vel ikke sine Kræfter i Statens Tjeneste, og forsaavidt kan man altsaa ikke sammenligne ham med Embedsmændene. Men det forekommer mig dog, at det maa indrømmes, at han, naar han har anvendt sin Tid paa en virksom, vindstibelig og anstændig Maade, og derhos som sagt har vasket med en ikke ubetydelig Capital, maa med Ret kunne gjøre sig Haab om, naar han enten bliver aflægs eller af anden Grund maa træde tilbage fra sin Forretning, da at være stillet paa en Fod, der noget nærmer sig den, hvorpaa en pensioneret Embedsmand bliver stillet. Jeg troer altsaa som sagt, ligesaa vist som man fra et Lægmandsstandpunkt maastee ikke ganske ubildet kan bedømme de Fordringer, som Embedsmændene maae stille, ligesaa vist ere de Herrer fra den modsatte Side noget tilhøielige